

Učestalost vodećih javnozdravstvenih problema u Hrvatskoj

Zagreb, 2024.

Učestalost vodećih javnozdravstvenih problema u Hrvatskoj

Izdavač

Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Rockefellerova 7

10000 Zagreb

www.hzjz.hr

Urednik

izv. prof. dr. sc. Krunoslav Capak, prim. dr. med.

Autori

Služba za javno zdravstvo

doc. dr. sc. Tomislav Benjak, dr. med.

Ivan Cerovečki, dr. med.

Željka Draušnik, dr. med., univ. mag. med.

Danijela Fuštin, dr. med.

doc. dr. sc. Ana Ivičević Uhernik, prim. dr. med.

prim. Sandra Mihel, dr. med.

Alojz Radman, bacc. med. lab. diag.

Služba za epidemiologiju i prevenciju kroničnih nezaraznih bolesti

Ivana Brkić Biloš, dr. med.

Petra Čukelj, mag. psych.

prim. Verica Kralj, dr. med.

Maja Silobrčić Radić, dr. med.

doc. dr. sc. Mario Šekerija, dr. med.

Služba za epidemiologiju zaraznih bolesti

dr. sc. Sanja Kurečić Filipović, prim. dr. med.

Služba za medicinsku informatiku i biostatistiku

Andrea Grus Bosak, mag. psych.

Pero Ivanko, mag. soc.

Helena Ivanković, mag. soc.

Anamaria Jurčević, dr. med.

dr. sc. Ivan Pristaš, prim. dr. med.

Marija Švajda, dipl. soc.

Skraćenice:

BSO – Bolnički statistički obrazac

CEZIH – Centralni zdravstveni informacijski sustav Republike Hrvatske

DZS – Državni zavod za statistiku

EHIS – Europska zdravstvena anketa

EU – Europska unija

EUROSTAT – Statistički ured Europske unije

HZJZ – Hrvatski zavod za javno zdravstvo

HZZO – Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje

MKB-10 – Međunarodna klasifikacija bolesti i srodnih zdravstvenih problema, 10. revizija

RH – Republika Hrvatska

ROI – Registar osoba s invaliditetom

SADRŽAJ

1. Uvod	5
2. Mjere učestalosti	5
a. Incidencija po osobi	5
b. Incidencija po epizodi	6
c. Prevalencija	7
3. Odabrane bolesti i stanja	8
4. Izvori podataka	9
5. Analiza podataka	12
6. Izračun učestalosti	13
a. Incidencija po osobi	13
b. Incidencija po epizodi	14
c. Prevalencija	15
7. Ograničenja studije	16
8. Rezultati	17

1. Uvod

Kako bi se postigla temeljna svrha javnog zdravstva, očuvanje i unapređenje zdravlja populacije, prijeko je potrebna dobra suradnja, koordinacija i partnerstvo dionika na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, u čemu mreža zavoda za javno zdravstvo na čelu s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo ima središnje mjesto. Suradnja u međunarodnim okvirima ostvaruje se sa Statističkim uredom Europske unije (Eurostat), Svjetskom zdravstvenom organizacijom i svim drugim relevantnim međunarodnim i europskim tijelima, institucijama i organizacijama.

Za postizanje temeljne svrhe javnog zdravstva neophodno je opće prihvaćanje koncepta zdravlja za sve, smanjenja nejednakosti u zdravlju i zdravlja u svim politikama i sektorima te poimanje investiranja u zdravlje kao najisplativije investicije u rast i razvoj društva.

Ova publikacija prikazuje učestalost vodećih javnozdravstvenih problema u Republici Hrvatskoj (RH) temeljem prevalencije i incidencije, a ne samo korištenja zdravstvene zaštite, kako je dosad bila praksa. Nastavak je to prakse započete provođenjem Eurostatova projekta *Morbidity Statistics*, a koji se u RH provodio od 1. ožujka 2019. godine do 1. rujna 2020. godine. Metodologija korištena u prvoj analizi ponovljena je i sada te su podaci usporedivi.

2. Mjere učestalosti

Učestalost odabranih stanja i bolesti prikazuje se kao: incidencija po osobi, incidencija po epizodi i prevalencija.

a. Incidencija po osobi

Incidencija se odnosi na broj novih slučajeva koji su se dogodili tijekom određenog vremenskog (referentnog) razdoblja. Incidencija po osobi govori o broju pojedinaca kojima je dijagnosticirana nova dijagnoza određene bolesti ili stanja s datumom unutar referentnog razdoblja.

Za potrebe izračuna incidencije, trenutak dijagnosticiranja se definira kao onaj kontakt pojedinca sa zdravstvenim sustavom pri kojem je bolest ili stanje prvi put zabilježeno u tom referentnom razdoblju. Budući da se incidencija odnosi na nove slučajeve u razdoblju,

potrebno je voditi računa o tome da se isključe slučajevi u kojima se može utvrditi da je bolest ili stanje već postojalo i da je bilo dijagnosticirano u nekom ranijem trenutku.

Kontakt je ovdje široko definiran kako bi se omogućila upotreba različitih izvora podataka i različitih sustava, primjerice: konzultacija s liječnikom opće prakse, prijem u bolnicu, bilježenje osobe u određenom registru i slično.

Datum incidencije, koji određuje da se slučaj dogodio u referentnom razdoblju, datum je prvog zabilježenog kontakta uz spominjanje novog slučaja bolesti ili stanja.

Referentno razdoblje za istraživanje (godina T) je bila kalendarska godina 2022. godina, a prema potrebi podaci za godine T-1 i T-2 mogli su se analizirati kako bi se utvrdilo jesu li bolest ili stanje novodijagnosticirani u godini T ili nisu.

b. Incidencija po epizodi

Incidencija po epizodi označava broj novodijagnosticiranih epizoda bolesti koje su se pojavile s datumom incidencije tijekom referentnog razdoblja, računajući svakog pojedinog pacijenta više puta ako je potrebno.

Novodijagnosticirana epizoda bolesti označava slijedeće:

- kod pojedinog pacijenta specifična bolest ili stanje nije ranije dijagnosticirano ili
- kod pojedinog pacijenta specifična bolest ili stanje su ranije bili dijagnosticirani, ali je osoba izliječena (prethodna epizoda bolesti je završila).

Za izračun je potrebno da se u svakoj epizodi dogodi barem jedan kontakt pojedinca sa zdravstvenim sustavom.

Kontakt je i ovdje široko definiran kako bi se omogućila upotreba različitih izvora podataka i različitih sustava, primjerice: konzultacija s liječnikom opće prakse, prijem u bolnicu, bilježenje osobe u određenom registru i slično.

Datum incidencije koji određuje da se slučaj dogodio u referentnom razdoblju datum je prvog zabilježenog kontakta uz spominjanje novog slučaja bolesti ili stanja.

Referentno razdoblje za istraživanje (godina T) je bila kalendarska godina 2022. godina, a prema potrebi, podaci za godine T-1 i T-2 su se mogli analizirati kako bi se utvrdilo jesu li bolest ili stanje novodijagnosticirani u godini T ili nisu.

Preciznije određivanje toga radi li se o novoj epizodi ili nastavku prethodne ovisi o specifičnim bolesti i stanjima ili izvorima podataka, a mogu se primijeniti i prakse specifične za izvor podataka i/ili mišljenje nacionalnog stručnjaka. Kao zadano pravilo u nedostatku određene prakse, nova epizoda ulazi u izračun ako je do kontakta došlo najmanje dva mjeseca (60 dana) nakon završetka prethodne epizode.

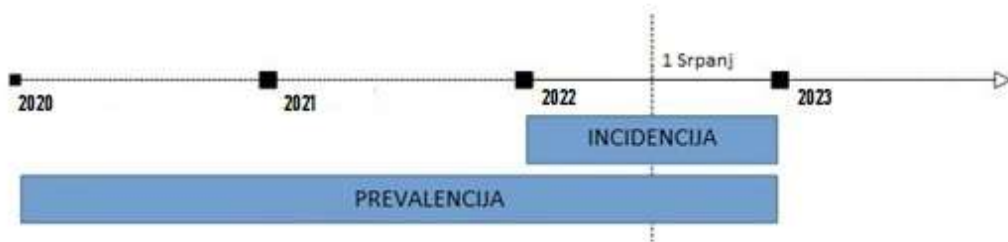
c. Prevalencija

Prevalencija označava broj osoba kod kojih su određena bolest ili stanje bili dijagnosticirani tijekom referentnog razdoblja, neovisno o tome jesu li novodijagnosticirani ili nisu. U kontekstu ovih pokazatelja, koristi se za sve osobe koje su imale kontakt sa zdravstvenim sustavom zbog određene bolesti ili stanja pri čemu je datum kontakta u referentnom razdoblju, uz određene iznimke koji su definirane u nastavku. Jedna osoba se kod izračuna prevalencije može ubrojiti samo jednom.

Referentno razdoblje za prevalenciju može obuhvaćati više od jedne godine. Za potrebe istraživanja ukupno referentno razdoblje za izračun prevalencije je trogodišnje T-2, T-1 i T (trogodišnja prevalencija). Posljednja od triju godina (godina T) naziva se indeksna godina.

Kontakt je i ovdje široko definiran kako bi se omogućila upotreba različitih izvora podataka i različitih sustava, primjerice: konzultacija s liječnikom opće prakse, prijem u bolnicu, bilježenje osobe u određenom registru i slično.

Slika 1. Grafički prikaz vremenskog intervala za mjere učestalosti

3. Odabrane bolesti i stanja

Tablice prikazuju bolesti i stanja za koja je analizirana učestalost pojavljivanja.

Tablica 1. Lista A

MKB-10	NAZIV STANJA	UČESTALOST
E10-E14	Šećerna bolest	Incidencija po osobi
E10-E14	Šećerna bolest	Prevalencija po osobi
F00-F03, F05.1, G30	Demencija (uključujući Alzheimerovu bolest)	Prevalencija po osobi
F10	Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani uzimanjem alkohola (uključujući ovisnost o alkoholu)	Prevalencija po osobi
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	Prevalencija po osobi
F30-F39	Poremećaji raspoloženja (afektivni poremećaji)	Prevalencija po osobi
F40-F41	Anksiozni poremećaji	Prevalencija po osobi
G20	Parkinsonova bolest	Prevalencija po osobi
G35	Multipla skleroza	Prevalencija po osobi
G40-G41	Epilepsija	Prevalencija po osobi
I10-I15	Hipertenzija	Incidencija po osobi
I10-I15	Hipertenzija	Prevalencija po osobi
I20-I25	Ishemijske bolesti srca	Prevalencija po osobi
I21, I22	Akutni infarkt miokarda	Incidencija po epizodi
I21, I22	Akutni infarkt miokarda	Incidencija po osobi
I50	Insuficijencija srca	Prevalencija po osobi
I60-I64	Moždani udar	Incidencija po osobi
I60-I69	Cerebrovaskularne bolesti	Prevalencija po osobi
J45, J46	Astma	Incidencija po osobi
J45, J46	Astma	Prevalencija po osobi
J40-J44, J47	Kronične bolesti donjeg dišnog sustava osim astme (uključujući KOPB)	Prevalencija po osobi
J44	Kronična opstruktivna plućna bolest (KOPB)	Prevalencija po osobi
K70	Alkoholna bolest jetre	Prevalencija po osobi
K71-K77	Bolesti jetre (bez alkoholnih bolesti)	Prevalencija po osobi
K70-K77	Bolesti jetre	Prevalencija po osobi
M05, M06	Reumatoidni artritis	Prevalencija po osobi
M15-M19	Artroza	Prevalencija po osobi
M80-M82	Osteoporozna	Prevalencija po osobi
N17-N19	Zatajenje bubrega	Prevalencija po osobi
S06	Intrakranijalna ozljeda	Incidencija po epizodi
S06	Intrakranijalna ozljeda	Incidencija po osobi
S72	Prijelom femura	Incidencija po epizodi
S72	Prijelom femura	Incidencija po osobi

Tablica 2. Lista B

MKB-10	NAZIV STANJA	UČESTALOST
V01-V89	Prometne nesreće	Incidencija po epizodi
V01-V89	Prometne nesreće	Incidencija po osobi
W00-W19	Slučajni padovi	Incidencija po epizodi
W00-W19	Slučajni padovi	Incidencija po osobi
X60-X84	Namjerno samoozljeđivanje (uključujući pokušaj samoubojstva)	Incidencija po epizodi
X60-X84	Namjerno samoozljeđivanje (uključujući pokušaj samoubojstva)	Incidencija po osobi
Y40-Y66, Y69-Y84	Komplikacije medicinske i kirurške skrbi	Incidencija po epizodi
Y40-Y66, Y69-Y84	Komplikacije medicinske i kirurške skrbi	Incidencija po osobi

4. Izvori podataka

Baze i registri korišteni u ovoj analizi su sljedeći:

a) Baza podataka iz primarne zdravstvene zaštite

Izvor podataka za ovu bazu je Centralni zdravstveni informacijski sustav Republike Hrvatske (CEZIH). Za potrebe ovog istraživanja korišteni su podaci iz djelatnosti obiteljske (opće) medicine i zdravstvene zaštite predškolske djece. Podaci nastaju na način da se nakon svakog posjeta liječniku u navedenim djelatnostima šalju u CEZIH tzv. poruke nakon posjete, a koje HZZO dostavlja HZJZ u svrhu javnozdravstvene obrade. Set podataka koji se na taj način prikupi sadrži, između ostalog, i sljedeće podatke nužne za ovo istraživanje:

- identifikator pacijenta (koji daje podatke o spolu i datumu rođenja pacijenta),
- datum posjeta,
- dijagnoza osnovnog stanja u MKB-10,
- dijagnoze dodatnih stanja u MKB-10 i
- dijagnoze MKB-10 u receptima.

b) Baza hospitalizacija

U bazi hospitalizacija, izvor bolnički statistički obrazac (BSO), su sadržani podaci o osobama koje su hospitalizirane radi liječenja u stacionarnim zdravstvenim ustanovama (bolnicama), odnosno osobe koje su zaprimljene u dnevnu bolnicu ili na bolničku hemodijalizu, a prijava hospitalizacija se ispunjava za sve pacijente bez obzira

na dijagnozu MKB-10 prilikom otpusta (uključujući i maligne neoplazme, psihijatrijske dijagnoze, ovisnosti, porode, pobačaje, zdravu novorođenčad). Sve stacionarne zdravstvene ustanove, bez obzira na vrstu vlasništva i bez obzira na ugovor sa HZZO-om, dostavljaju individualne podatke o osobama koje su hospitalizirane zbog liječenja ili rehabilitacije, odnosno osobama koje su zaprimljene u dnevnu bolnicu, na jednodnevnu kirurgiju ili bolničku hemodijalizu.

Set podataka koji se na taj način prikupi sadrži, između ostalog, i sljedeće podatke nužne za ovo istraživanje:

- spol,
- dob,
- identifikator pacijenta,
- glavnu dijagnozu MKB-10 pri otpustu iz bolnice,
- dodatne dijagnoze MKB-10 pri otpustu iz bolnice i
- vanjski uzrok ozljede koja ja upisana kao glavna/dodatna dijagnoza.

c) Registar osoba s invaliditetom (ROI)

ROI se formira temeljem podataka iz pet tijela za vještačenje invaliditeta, podataka iz primarne zdravstvene zaštite i mortalitetnih podataka. Iz Registra je moguće dobiti podatke o uzrocima invaliditeta prema raznim obilježjima. Za potrebe ovog istraživanja koristili su se sljedeći podaci:

- dob,
- spol,
- identifikator osobe,
- datum rješenja ili oštećenja te
- dijagnoza oštećenja u MKB-10.

d) Registar zaraznih bolesti

U Registru se prema Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti prikupljaju podaci o oboljenju od odabranih zaraznih bolesti, sumnji na te bolesti ili smrti od tih bolesti (navedenih u Listi zaraznih bolesti čije je sprječavanje i suzbijanje od interesa za RH). Između ostalih prikupljaju se podaci potrebni za provođenje ovog istraživanja:

- spol,
- dob,
- identifikator pacijenta,
- datum oboljenja i
- vrsta zarazne bolesti.

e) Registar uzroka smrti

Registar uzroka smrti podatke prikuplja iz Potvrde o smrti, obrasca koji mrtvozornici ispunjavaju prilikom proglašenja smrti osobe. Dijagnoze smrti se slijedom pravila MKB-10 šifriraju i nakon obrade razvrstavaju prema različitim značajkama od kojih su za ovo istraživanje bili važni:

- spol
- identifikator pacijenta
- datum smrti i
- uzrok smrti.

Tablica 3. Prikaz izvora podataka za pojedinu bolest i stanje, Lista A

Naziv stanja	CEZIH	BSO	Registar uzroka smrti	ROI	Registar zaraznih bolesti
Šećerna bolest	X	X	X		
Šećerna bolest	X	X	X		
Demencija (uključujući Alzheimerovu bolest)	X	X	X		
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani uzimanjem alkohola (uključujući ovisnost o alkoholu)	X	X	X		
Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	X	X	X		
Poremećaji raspoloženja (Afektivni poremećaji)	X	X	X		
Anksiozni poremećaji	X	X	X		
Parkinsonova bolest	X	X	X		
Multipla skleroza	X	X	X	X	
Epilepsija	X	X	X		
Hipertenzija	X	X	X		
Hipertenzija	X	X	X		
Ishemijske bolesti srca	X	X	X		
Akutni infarkt miokarda	X	X	X		
Akutni infarkt miokarda	X	X	X		
Zastoj srca	X	X	X		
Moždani udar	X	X	X		
Cerebrovaskularne bolesti	X	X	X		

Astma	X	X	X		
Astma	X	X	X		
Kronične bolesti donjeg dišnog sustava osim astme (uključujući KOPB)	X	X	X		
Kronična opstruktivna plućna bolest (KOPB)	X	X	X		
Alkoholna bolest jetre	X	X	X		
Bolesti jetre (bez alkoholnih bolesti)	X	X	X		
Bolesti jetre	X	X	X		
Reumatoidni artritis	X	X	X	X	
Artroza	X	X	X	X	
Osteoporoza	X	X	X		
Zatajenje bubrega	X	X	X		
Intrakranijalna ozljeda	X	X	X		
Intrakranijalna ozljeda	X	X	X		
Prijelom femura	X	X	X		
Prijelom femura	X	X	X		

Tablica 4. Prikaz izvora podataka za pojedinu bolest i stanje, Lista B

Naziv stanja	CEZIH	BSO	Registar uzroka smrti
Prometne nesreće	X	X	X
Prometne nesreće	X	X	X
Slučajni padovi	X	X	X
Slučajni padovi	X	X	X
Namjerno samoozljeđivanje (uključujući pokušaj samoubojstva)	X	X	X
Namjerno samoozljeđivanje (uključujući pokušaj samoubojstva)	X	X	X
Komplikacije medicinske i kirurške skrbi	X	X	X
Komplikacije medicinske i kirurške skrbi	X	X	X

5. Analiza podataka

Za potrebe istraživanja izgrađena je analitička baza podataka o pokazateljima uvrštenim u Listu A i B. Sve osobe bile su identificirane korištenjem osobnog identifikacijskog broja, čime je spriječen mogući dvostruki upis. Pomoću alata za izvješćivanje izrađena su izvješća prilagođena potrebama istraživanja.

Za potrebe izračuna incidencije po osobi, odnosno po epizodi, referentna godina bila je 2022. godina, a u slučaju izračuna prevalencije razdoblje od 2020. do 2022. godine.

Podaci su se prikupljali i analizirali na nacionalnoj razini, odijeljeno po spolu (muški, ženski, ukupno). Obuhvaćene su sve dobne skupine, a za tablični prikaz su se koristile petogodišnje

dobne skupine: 0-4, 5-9, 10-14, 15-19, 20-24, 25-29, 30-34, 35-39, 40-44, 45-49, 50-54, 55-59, 60-64, 65-69, 65+, 70-74, 75-79, 80-84, 85-89, 90-94, 95+ te nepoznata dob.

Za odabrane dijagnoze i stanja je korištena klasifikacija MKB-10.

RH je za analizu odabrala i Listu A i Listu B bolesti i stanja (tablica 1. i tablica 2.).

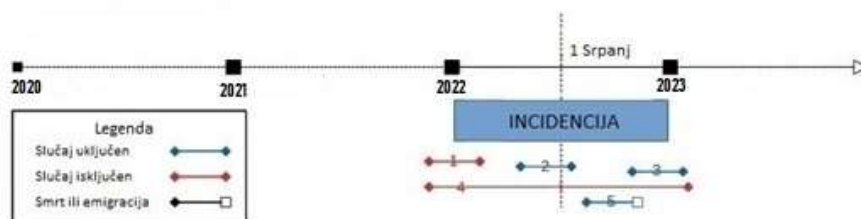
6. Izračun učestalosti

a. Incidencija po osobi

Kod izračuna incidencije po osobi, poštovana su pravila istraživanja navedena u odjeljku 2.a, pri čemu je kao referentna godina uzeta 2022. godina. Za pojašnjenje navodimo nekoliko primjera hipotetskih slučajeva (slika 2.).

- Ako je dijagnoza zabilježena i prije početka referentne godine, ne ubraja se u incidenciju (slučaj 1).
- Ako je dijagnoza zabilježena tijekom referentne godine, a osoba se izliječila od navedene bolesti ili stanja prije kraja referentne godine, ubraja se u incidenciju (slučaj 2).
- Ako je dijagnoza zabilježena tijekom referentne godine, a nastavlja se i nakon njenog završetka, ubraja se u incidenciju (slučaj 3).
- Ako je dijagnoza zabilježena prije početka referentne godine, a nastavlja se tijekom cijele referentne godine, svejedno se ne ubraja u incidenciju (slučaj 4).
- Ako je dijagnoza zabilježena tijekom referentne godine, a osoba je preminula ili se odselila iz države, svejedno se ubraja u incidenciju (slučaj 5).

Slika 2. Grafički prikaz vremenskog intervala za incidenciju po osobi

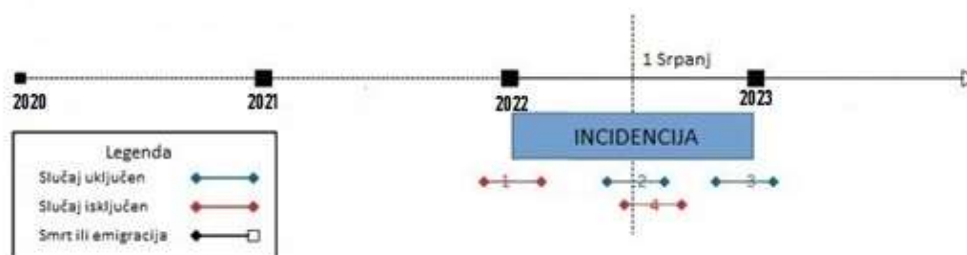

b. Incidencija po epizodi

Kod izračuna incidencije po epizodi, poštovana su pravila navedena u odjeljku 2.b, pri čemu je kao referentna godina uzeta također 2022. godina. Za pojašnjenje navodimo nekoliko primjera hipotetskih slučajeva (slika 3.).

- Ako je dijagnoza zabilježena prije početka referentne godine, ne ubraja se u incidenciju (slučaj 1).
- Ako je dijagnoza zabilježena tijekom referentne godine, a osoba se izliječila od navedene bolesti ili stanja prije kraja referentne godine, ubraja se u incidenciju (slučaj 2).
- Ako je dijagnoza zabilježena tijekom referentne godine kod osobe kod koje je već bila zabilježena iste godine, ubraja se kao nova epizoda, uz to da je između završetka prošle i početka nove epizode prošlo najmanje 60 dana.
- Ako je dijagnoza zabilježena tijekom referentne godine, a nastavlja se i nakon njenog završetka, ubraja se u incidenciju (slučaj 3).
- Ako je dijagnoza zabilježena tijekom referentne godine kod osobe kod koje je već bila zabilježena iste godine, a između završetka prošle i početka nove epizode nije prošlo najmanje 60 dana, ne ubraja se kao nova epizoda (slučaj 4).

Slika 3. Grafički prikaz vremenskog intervala za incidenciju po epizodi

c. Prevalencija

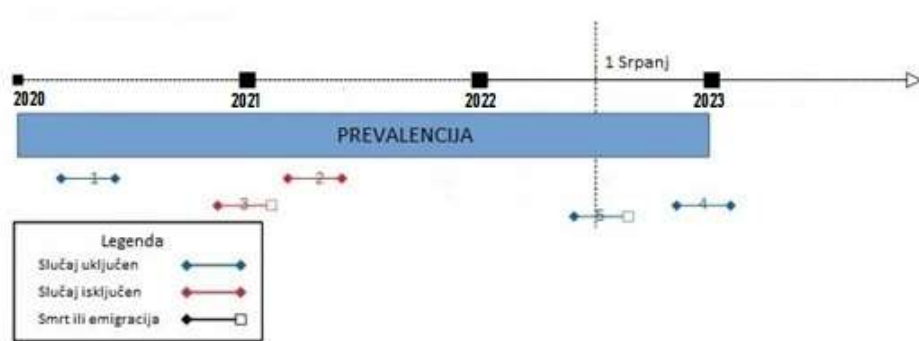
Kod izračuna prevalencije, također su poštovana pravila istraživanja navedena u odjeljku 2.c, pri čemu je kao referentno razdoblje uzeto razdoblje od 2020. do 2022. godine. Dakle, za uključivanje osobe u izračun prevalencije bilo je potrebno da osoba tijekom referentnog razdoblja bude evidentirana u barem jednom izvoru podataka, neovisno o tome kad su bolest ili stanje dijagnosticirani. Nadalje, ako su kod pojedinca određena bolest ili stanje zabilježeni jedino u prijavi smrti, također se ubraja u prevalenciju.

Dob je izračunata na dan 1. srpnja 2022. (indeksne) godine bez obzira na to u kojem trenutku referentnog razdoblja je dijagnoza evidentirana, osim za osobe preminule u periodu od 1. siječnja do 30. lipnja 2022. (indeksne) godine, a za koje se dob prikazuje u navršenim godinama u trenutku smrti.

Za pojašnjenje navodimo nekoliko primjera hipotetskih slučajeva (slika 4).

- Ako je dijagnoza zabilježena tijekom referentnog razdoblja, a osoba se izliječila od navedene bolesti ili stanja prije kraja razdoblja, ubraja se u prevalenciju (slučaj 1).
- Ako je dijagnoza zabilježena tijekom referentnog razdoblja kod osobe kod koje je već bila zabilježena u istom razdoblju, ne ulazi u izračun prevalencije jer se pojedina osoba ubraja samo jednom (slučaj 2).
- Ako je dijagnoza zabilježena tijekom referentnog razdoblja, međutim osoba je preminula ili emigrirala prije početka 2022. (indeksne) godine, ne ulazi u izračun prevalencije (slučaj 3).
- Ako je dijagnoza zabilježena tijekom referentnog razdoblja, a bolest ili stanje se nastavlja i nakon tog razdoblja, svejedno ulazi u izračun prevalencije (slučaj 4).
- Ako je dijagnoza zabilježena tijekom referentnog razdoblja, a osoba je preminula ili emigrirala nakon početka 2022. (indeksne) godine, ulazi u izračun prevalencije (slučaj 5).

Slika 4. Grafički prikaz vremenskog intervala za prevalenciju

7. Ograničenja studije

Ograničenje studije je moguće pogrešno šifriranje određenih bolesti i stanja, budući da je baza podataka korištena u ovoj studiji formirana agregiranjem podataka iz različitih baza podataka, a ne izravnom analizom povijesti bolesti pojedinaca, pri čemu svaka zabilježena dijagnoza nije nužno potvrđena, već se u određenom postotku slučajeva radi o radnim dijagnozama.

8. Rezultati

Šećerna bolest, E10-E14, incidencija

Dobna skupina	Muškarci	Žene	Ukupan broj
0-4	37	35	72
5-9	80	63	143
10-14	197	174	371
15-19	190	221	411
20-24	209	340	549
25-29	271	517	788
30-34	392	624	1.016
35-39	785	833	1.618
40-44	1.353	1.142	2.495
45-49	1.951	1.445	3.396
50-54	2.794	2.006	4.800
55-59	3.706	2.884	6.590
60-64	4.262	3.787	8.049
65-69	4.388	4.288	8.676
70-74	3.505	4.131	7.636
75-79	2.113	2.899	5.012
80-84	1.400	2.240	3.640
85+	768	1.627	2.395
Ukupan broj	28.401	29.256	57.657

Incidencija šećerne bolesti je u 2022. godini bila 1.495,4/100.000 stanovnika (korištena procjena stanovništva Državnog zavoda za statistiku (DZS) za 2022. godinu).

Šećerna bolest, E10-E14, prevalencija

Dobna skupina	Muškarci	Žene	Ukupan broj
0-4	99	71	170
5-9	271	239	510
10-14	734	639	1.373
15-19	871	953	1.824
20-24	968	1.446	2.414
25-29	1.215	1.922	3.137
30-34	1.731	2.574	4.305
35-39	3.284	3.506	6.790
40-44	6.206	4.815	11.021
45-49	10.220	6.554	16.774
50-54	16.634	9.951	26.585
55-59	25.693	16.721	42.414
60-64	34.746	25.707	60.453
65-69	40.644	33.949	74.593
70-74	35.496	35.993	71.489
75-79	22.913	29.850	52.763
80-84	17.031	27.386	44.417
85 i više	10.434	22.503	32.937
Ukupan broj	229.190	224.779	453.969

Prevalencija šećerne bolesti je u 2022. godini iznosila 11,8 % ukupnog stanovništva (korištena procjena stanovništva DZS-a za 2022. godinu).

Demencije (uključujući Alzheimerovu bolest), F00 - F03, F05.1, G30, prevalencija

Dobne skupine	Muškarci	Žene	Ukupan broj
0-4	0	0	0
5-9	0	0	0
10-14	0	0	0
15-19	0	0	0
20-24	0	0	0
25-29	0	0	0
30-34	19	19	38
35-39	23	26	49
40-44	37	54	91
45-49	56	95	151
50-54	120	173	293
55-59	271	339	610
60-64	579	674	1.253
65-69	1.236	1.539	2.775
70-74	2.091	3.333	5.424
75-79	2.898	5.169	8.067
80-84	3.854	8.031	11.885
85 i više	4.562	13.576	18.138
Ukupan broj	15.746	33.028	48.774

Prevalencija demencija (uključujući Alzheimerovu bolest) u RH iznosi 1.265,0/100.000 stanovnika, odnosno 1,3% ukupnog broja stanovništva (prema procjeni stanovništva DZS-a za 2022. godinu). Za stanovništvo starije od 60 godina stopa prevalencije demencija iznosi 4.110,5/100.000, odnosno 4,1% populacije ove dobi.

**Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani uzimanjem alkohola
(uključujući ovisnost o alkoholu), F10, prevalencija**

Dobne skupine	Muškarci	Žene	Ukupan broj
5-9	4	2	6
10-14	21	28	49
15-19	129	82	211
20-24	329	94	423
25-29	593	117	710
30-34	972	192	1.164
35-39	1.657	362	2.019
40-44	2.315	426	2.741
45-49	2.799	504	3.303
50-54	3.341	544	3.885
55-59	4.151	694	4.845
60-64	3.981	684	4.665
65-69	3.397	609	4.006
70-74	2.090	448	2.538
75-79	955	329	1.284
80-84	533	214	747
85 i više	226	126	352
Ukupan broj	27.493	5.455	32.948

Prevalencija mentalnih poremećaja i poremećaja ponašanja uzrokovanih uzimanjem alkohola (uključujući ovisnost o alkoholu) u RH iznosi 854,5/100.000 stanovnika, odnosno 0,9% ukupnog broja stanovništva (prema procjeni stanovništva DZS-a za 2022. godinu). Prevalencija je pet puta veća kod muškaraca (1.477,7/100.000) nego kod žena (273,4/100.000). Uzimajući u obzir samo stanovništvo dobi iznad 15 godina, stopa prevalencije navedenih poremećaja u RH, izračunata korištenjem podataka u službenim javnozdravstvenim evidencijama, iznosi 1% ukupnog broja stanovnika.

Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji, F20 - F29, prevalencija

Dobne skupine	Muškarci	Žene	Ukupan broj
0-4	0	0	0
5-9	0	0	0
10-14	105	143	248
15-19	445	447	892
20-24	1.346	842	2.188
25-29	1.894	1.111	3.005
30-34	2.214	1.367	3.581
35-39	2.626	1.891	4.517
40-44	3.211	2.318	5.529
45-49	3.187	2.657	5.844
50-54	3.255	3.097	6.352
55-59	3.415	3.808	7.223
60-64	3.356	3.978	7.334
65-69	2.615	3.729	6.344
70-74	1.896	3.043	4.939
75-79	1.159	2.415	3.574
80-84	986	2.588	3.574
85 i više	1.023	3.307	4.330
Ukupan broj	32.733	36.741	69.474

Prevalencija poremećaja shizofrenog spektra (shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji) u RH iznosi 1.801,9/100.000 stanovnika, odnosno 1,8% od ukupnog broja stanovnika (prema procjeni stanovništva DZS-a za 2022. godinu).

Poremećaji raspoloženja (afektivni poremećaji), F30 - F39, prevalencija

Dobne skupine	Muškarci	Žene	Ukupan broj
0-4	0	0	0
5-9	0	0	0
10-14	144	388	532
15-19	613	1.432	2.045
20-24	1.278	2.047	3.325
25-29	1.684	2.350	4.034
30-34	2.012	3.056	5.068
35-39	2.709	4.774	7.483
40-44	3.825	7.242	11.067
45-49	5.421	9.555	14.976
50-54	7.198	12.978	20.176
55-59	8.834	17.428	26.262
60-64	9.871	20.595	30.466
65-69	9.814	21.252	31.066
70-74	7.742	18.939	26.681
75-79	5.095	15.253	20.348
80-84	4.363	13.872	18.235
85 i više	3.592	12.916	16.508
Ukupan broj	74.195	164.077	238.272

Prevalencija poremećaja raspoloženja (afektivni poremećaji) u RH iznosi 6.179,8/100.000 stanovnika, odnosno 6,2% ukupnog broja stanovništva (prema procjeni stanovništva DZS-a za 2022. godinu).

Spolno-specifična stopa prevalencije poremećaja raspoloženja, dvostruko je veća kod žena u RH u odnosu na mušku populaciju (8,2% naspram 4,0%).

Anksiozni poremećaji, F40 - F41, prevalencija

Dobne skupine	Muškarci	Žene	Ukupan broj
0-4	0	0	0
5-9	133	137	270
10-14	449	1.045	1.494
15-19	1.502	3.629	5.131
20-24	3.716	6.632	10.348
25-29	5.039	7.921	12.960
30-34	5.916	10.182	16.098
35-39	7.979	14.779	22.758
40-44	10.167	19.781	29.948
45-49	11.924	23.109	35.033
50-54	13.840	27.177	41.017
55-59	15.878	33.393	49.271
60-64	17.760	38.179	55.939
65-69	18.832	41.394	60.226
70-74	16.645	38.868	55.513
75-79	11.841	30.388	42.229
80-84	10.362	28.258	38.620
85 i više	8.626	27.915	36.541
Ukupan broj	160.609	352.787	513.396

Prevalencija anksioznih poremećaja u RH iznosi 13.315,5/100.000 stanovnika, odnosno 13,3% ukupnog broja stanovništva (prema procjeni stanovništva DZS-a za 2022. godinu).

Kao i kod poremećaja raspoloženja, stopa prevalencije anksioznih poremećaja, dvostruko je veća kod žena u RH u odnosu na mušku populaciju (17,7% naspram 8,6%).

Parkinsonova bolest, G20, prevalencija

Dobne skupine	Muškarci	Žene	Ukupan broj
0-4	1	0	1
5-9	1	0	1
10-14	3	1	4
15-19	4	4	8
20-24	5	3	8
25-29	9	5	14
30-34	8	6	14
35-39	11	12	23
40-44	19	35	54
45-49	61	55	116
50-54	112	107	219
55-59	236	202	438
60-64	529	381	910
65-69	1.001	780	1.781
70-74	1.413	1.360	2.773
75-79	1.561	1.635	3.196
80-84	1.598	1.912	3.510
85 i više	1.129	1.841	2.970
Ukupan broj	7.701	8.339	16.040

Stopa prevalencije iznosi 416,0/100.000 stanovnika, odnosno 0,4% ukupnog stanovništva (prema procjeni stanovništva DZS-a za 2022. godinu).

Multipla skleroza, G35, prevalencija

Dobne skupine	Muškarci	Žene	Ukupan broj
10-14	6	9	15
15-19	24	52	76
20-24	85	194	279
25-29	141	376	517
30-34	238	537	775
35-39	307	601	908
40-44	342	808	1.150
45-49	326	767	1.093
50-54	290	709	999
55-59	235	600	835
60-64	151	589	740
65-69	131	417	548
70-74	79	244	323
75-79	38	97	135
80-84	8	71	79
85 i više	10	36	46
Ukupan broj	2.411	6.107	8.518

Stopa prevalencije iznosi 220,9/100.000 stanovnika, odnosno 0,2% ukupnog stanovništva (prema procjeni stanovništva DZS-a za 2022. godinu). Stopa je 2,3 puta veća kod žena (306,1/100.000) u odnosu na muškarce (129,6/100.000).

Epilepsija, G40-G41, prevalencija

Dobne skupine	Muškarci	Žene	Ukupan broj
0-4	465	423	888
5-9	958	788	1.746
10-14	1.284	1.155	2.439
15-19	1.499	1.311	2.810
20-24	1.556	1.526	3.082
25-29	1.503	1.658	3.161
30-34	1.565	1.559	3.124
35-39	1.811	1.676	3.487
40-44	1.966	1.781	3.747
45-49	2.053	1.786	3.839
50-54	2.206	1.727	3.933
55-59	2.494	1.955	4.449
60-64	2.435	2.082	4.517
65-69	2.727	2.230	4.957
70-74	2.221	2.086	4.307
75-79	1.521	1.679	3.200
80-84	1.342	1.648	2.990
85 i više	929	1.521	2.450
Ukupan broj	30.535	28.591	59.126

Stopa prevalencije iznosi 1.533,5/100.000 stanovnika, odnosno 1,5% ukupnog stanovništva (prema procjeni stanovništva DZS-a za 2022. godinu).

Hipertenzivne bolesti, I10-I15, incidencija po osobi

Dobne skupine	Muškarci	Žene	Ukupan broj
0-4	38	44	82
5-9	44	29	73
10-14	149	96	245
15-19	468	257	725
20-24	881	454	1.335
25-29	1.241	702	1.943
30-34	1.759	1.150	2.909
35-39	3.022	2.066	5.088
40-44	4.446	3.237	7.683
45-49	5.407	4.653	10.060
50-54	6.243	5.766	12.009
55-59	6.842	6.473	13.315
60-64	6.766	6.638	13.404
65-69	6.083	6.052	12.135
70-74	4.222	4.335	8.557
75-79	2.402	2.625	5.027
80-84	1.650	2.046	3.696
85+	1.068	1.859	2.927
Ukupan broj	52.731	48.482	101.213

Incidencija hipertenzivnih bolesti (po osobi) u RH bila je 2625,1/100.000 stanovnika u 2022. godini, odnosno 2,6% ukupnog broja stanovništva (prema procjeni stanovništva DZS-a za 2022. godinu). Potrebno je napomenuti kako su studije incidencije hipertenzije rijetke i teško usporedive zbog različite metodologije istraživanja, pri čemu se obično analiziraju određene dobne skupine.

Hipertenzivne bolesti, I10-I15, prevalencija

Dobne skupine	Muškarci	Žene	Ukupan broj
0-4	22	18	40
5-9	67	66	133
10-14	376	218	594
15-19	1.453	745	2.198
20-24	3.026	1.490	4.516
25-29	4.806	2.516	7.322
30-34	7.796	4.521	12.317
35-39	14.531	9.218	23.749
40-44	25.267	17.355	42.622
45-49	37.744	30.025	67.769
50-54	51.945	48.164	100.109
55-59	69.738	71.853	141.591
60-64	85.240	94.332	179.572
65-69	95.558	111.481	207.039
70-74	81.451	106.952	188.403
75-79	54.279	84.851	139.130
80-84	44.698	80.766	125.464
85 i više	34.171	81.728	115.899
Ukupan broj	612.168	746.299	1.358.467

Prevalencija hipertenzivnih bolesti (po osobi) u RH iznosi 35.233,2/100.000 stanovnika u 2022. godini, odnosno 35,2% ukupnog broja stanovništva (prema procjeni stanovništva DZS-a za 2022. godinu).

Ishemijske bolesti srca, I20-I25, prevalencija

Dobne skupine	Muškarci	Žene	Ukupan broj
0-4	2	3	5
5-9	5	8	13
10-14	23	19	42
15-19	66	43	109
20-24	131	91	222
25-29	191	115	306
30-34	343	187	530
35-39	760	366	1.126
40-44	1.689	837	2.526
45-49	3.458	1.561	5.019
50-54	6.429	2.969	9.398
55-59	10.775	5.458	16.233
60-64	15.752	9.107	24.859
65-69	19.909	13.637	33.546
70-74	19.210	15.690	34.900
75-79	14.117	14.975	29.092
80-84	11.839	15.741	27.580
85 i više	9.092	16.563	25.655
Ukupan broj	113.791	97.370	211.161

Prevalencija ishemijske bolesti srca u RH iznosi 5.476,7/100.000 stanovnika u 2022. godini, odnosno 5,5% ukupnog broja stanovništva (prema procjeni stanovništva DZS-a za 2022. godinu).

Akutni infarkt miokarda, I21-I22, incidencija po osobi

Dobne skupine	Muškarci	Žene	Ukupan broj
0-4	0	0	0
5-9	0	0	0
10-14	0	0	0
15-19	4	1	5
20-24	13	0	13
25-29	15	2	17
30-34	28	4	32
35-39	62	15	77
40-44	165	31	196
45-49	284	83	367
50-54	490	116	606
55-59	712	212	924
60-64	909	342	1.251
65-69	942	444	1.386
70-74	960	486	1.446
75-79	640	518	1.158
80-84	495	530	1.025
85+	343	579	922
Ukupan broj	6.062	3.363	9.425

Incidencija akutnog infarkta miokarda (po osobi) u RH bila je 244,4/100.000 stanovnika u 2022. godini, odnosno 0,2% ukupnog broja stanovništva (prema procjeni stanovništva DZS-a za 2022. godinu). Incidencija je gotovo dva puta veća kod muškaraca (325,8/100.000) nego kod žena (168,6/100.000).

Akutni infarkt miokarda, I21-I22, incidencija po epizodi

Dobne skupine	Muškarci	Žene	Ukupan broj
0-4	0	0	0
5-9	0	0	0
10-14	0	0	0
15-19	4	1	5
20-24	16	0	16
25-29	15	2	17
30-34	33	4	37
35-39	65	15	80
40-44	175	33	208
45-49	321	89	410
50-54	546	134	680
55-59	820	241	1.061
60-64	1.034	389	1.423
65-69	1.077	491	1.568
70-74	1.080	530	1.610
75-79	706	576	1.282
80-84	542	569	1.111
85 i više	375	620	995
Ukupan broj	6.809	3.694	10.503

Incidencija akutnog infarkta miokarda (po epizodi) bila je 272,4/100.000 stanovnika u 2022. godini (korištena procjena stanovništva sredinom 2022. godine). Incidencija akutnog infarkta miokarda po epizodi je nešto veća od incidencije po osobi, jer neke su osobe imale dva ili više infarkta tijekom godine.

Insuficijencija srca, I50, prevalencija

Dobne skupine	Muškarci	Žene	Ukupan broj
0-4	8	8	16
5-9	5	6	11
10-14	13	7	20
15-19	12	12	24
20-24	14	18	32
25-29	28	21	49
30-34	54	28	82
35-39	114	50	164
40-44	228	117	345
45-49	441	220	661
50-54	914	404	1.318
55-59	1.749	817	2.566
60-64	2.940	1.515	4.455
65-69	4.893	2.982	7.875
70-74	5.650	4.903	10.553
75-79	5.488	6.709	12.197
80-84	6.085	9.518	15.603
85 i više	6.580	14.092	20.672
Ukupan broj	35.216	41.427	76.643

Prevalencija insuficijencije srca u RH iznosi 1.987,8/100.000 stanovnika u 2022. godini, odnosno 2% ukupnog broja stanovništva (prema procjeni stanovništva DZS-a za 2022. godinu).

Moždani udar, I60-I64, incidencija po osobi

Dobne skupine	Muškarci	Žene	Ukupan broj
0-4	14	8	22
5-9	5	3	8
10-14	9	5	14
15-19	12	8	20
20-24	21	9	30
25-29	22	25	47
30-34	38	30	68
35-39	74	54	128
40-44	130	69	199
45-49	193	126	319
50-54	342	182	524
55-59	588	308	896
60-64	870	530	1.400
65-69	1.247	738	1.985
70-74	1.296	1.062	2.358
75-79	1.095	1.223	2.318
80-84	1.030	1.478	2.508
85+	857	1.858	2.715
Ukupan broj	7.843	7.716	15.559

Incidencija moždanog udara (po osobi) u RH bila je 403,5/100.000 stanovnika u 2022. godini, odnosno 0,4% ukupnog broja stanovništva (prema procjeni stanovništva DZS-a za 2022. godinu).

Cerebrovaskularne bolesti, I60-I69, prevalencija

Dobne skupine	Muškarci	Žene	Ukupan broj
0-4	57	26	83
5-9	38	23	61
10-14	36	35	71
15-19	49	43	92
20-24	80	89	169
25-29	102	151	253
30-34	178	243	421
35-39	353	404	757
40-44	590	587	1.177
45-49	1.061	1.002	2.063
50-54	2.058	1.625	3.683
55-59	3.914	2.961	6.875
60-64	6.375	4.651	11.026
65-69	9.337	6.882	16.219
70-74	10.112	8.801	18.913
75-79	8.413	9.159	17.572
80-84	7.440	10.135	17.575
85 i više	5.669	11.431	17.100
Ukupan broj	55.862	58.248	114.110

Prevalencija cerebrovaskularnih bolesti u RH iznosi 2.959,6/100.000 stanovnika u 2022. godini, odnosno 3,0% ukupnog broja stanovništva (prema procjeni stanovništva DZS-a za 2022. godinu).

Astma, J45, J46, incidencija

Dobne skupine	Muškarci	Žene	Ukupna populacija
0-4	1.137	742	1.879
5-9	1.355	714	2.069
10-14	1.119	695	1.814
15-19	882	782	1.664
20-24	771	840	1.611
25-29	754	928	1.682
30-34	650	829	1.479
35-39	661	974	1.635
40-44	654	1.006	1.660
45-49	611	993	1.604
50-54	559	920	1.479
55-59	649	1.031	1.680
60-64	731	1.204	1.935
65-69	714	1.194	1.908
70-74	614	965	1.579
75-79	412	684	1.096
80-84	337	531	868
85+	207	418	625
Ukupan broj	12.817	15.450	28.267

Godišnja stopa incidencija bronhalne astme (šifre MKB-10: J45, J46) u RH iznosi 7,3/1.000 stanovnika (prema procjeni stanovništva DZS-a za 2022. godinu).

Astma, J45, J46, prevalencija

Dobne skupine	Muškarci	Žene	Ukupan broj
0-4	2.765	1.681	4.446
5-9	6.160	3.347	9.507
10-14	8.792	4.875	13.667
15-19	8.212	5.694	13.906
20-24	6.180	5.687	11.867
25-29	4.982	5.206	10.188
30-34	4.468	5.080	9.548
35-39	4.775	6.065	10.840
40-44	4.987	6.907	11.894
45-49	4.570	6.819	11.389
50-54	4.149	6.924	11.073
55-59	4.559	8.085	12.644
60-64	5.089	9.306	14.395
65-69	5.591	9.462	15.053
70-74	4.786	8.159	12.945
75-79	3.436	5.987	9.423
80-84	2.843	5.165	8.008
85 i više	2.079	4.444	6.523
Ukupan broj	88.423	108.893	197.316

Prevalencija bronhalne astme (šifre MKB-10: J45, J46) u RH iznosi 5.117,6/100.000 stanovnika, odnosno 5,1% ukupnog broja stanovništva (prema procjeni stanovništva DZS-a za 2022. godinu).

Neastmatske kronične bolesti donjega dišnog sustava, J40 - J44, J47, prevalencija

Dobne skupine	Muškarci	Žene	Ukupan broj
0-4	5.931	3.734	9.665
5-9	5.993	3.771	9.764
10-14	3.943	2.441	6.384
15-19	2.307	1.780	4.087
20-24	1.565	1.619	3.184
25-29	1.582	1.675	3.257
30-34	1.850	2.024	3.874
35-39	2.440	3.002	5.442
40-44	3.375	3.875	7.250
45-49	4.144	4.822	8.966
50-54	5.486	6.230	11.716
55-59	8.592	9.271	17.863
60-64	11.504	12.216	23.720
65-69	14.595	13.752	28.347
70-74	13.384	12.058	25.442
75-79	9.643	9.748	19.391
80-84	8.738	9.549	18.287
85 i više	7.368	11.135	18.503
Ukupan broj	112.440	112.702	225.142

Prevalencija neastmatskih kroničnih bolesti donjega dišnog sustava (šifre MKB-10: J40, J41, J42, J43, J44, J47) u RH iznosi 5.839,3/100.000 stanovnika, odnosno 5,8% ukupnog broja stanovništva (prema procjeni stanovništva DZS-a za 2022. godinu).

Stopa prevalencije neastmatskih kroničnih bolesti donjega dišnog sustava je kod muškaraca u RH neznatno veća od stope u žena (6,0% naspram 5,6%).

Kronična opstruktivna plućna bolest, J44, prevalencija

Dobne skupine	Muškarci	Žene	Ukupan broj
0-4	1.303	791	2.094
5-9	1.362	800	2.162
10-14	819	524	1.343
15-19	510	384	894
20-24	379	319	698
25-29	391	348	739
30-34	500	457	957
35-39	766	780	1.546
40-44	1.322	1.241	2.563
45-49	1.978	1.959	3.937
50-54	3.160	2.953	6.113
55-59	5.537	5.077	10.614
60-64	8.017	7.465	15.482
65-69	10.837	8.914	19.751
70-74	10.167	7.980	18.147
75-79	7.388	6.630	14.018
80-84	6.696	6.391	13.087
85 i više	5.555	7.269	12.824
Ukupan broj	66.687	60.282	126.969

Prevalencija kronične opstruktivne plućne bolesti (šifra MKB-10: J44) u RH iznosi 3.293,1/100.000 stanovnika, odnosno 3,3% ukupnog broja stanovništva (prema procjeni stanovništva DZS-a za 2022. godinu).

Stopa prevalencije kronične opstruktivne plućne bolesti je kod muškaraca u RH neznatno veća od stope u žena, (3,6% naspram 3,0%).

Alkoholna bolest jetre, K70, prevalencija

Dobne skupine	Muškarci	Žene	Ukupan broj
10-14	2	1	3
15-19	12	7	19
20-24	26	8	34
25-29	72	8	80
30-34	148	24	172
35-39	336	42	378
40-44	528	69	597
45-49	857	130	987
50-54	1.234	190	1.424
55-59	1.751	298	2.049
60-64	1.873	383	2.256
65-69	1.804	345	2.149
70-74	1.099	261	1.360
75-79	523	197	720
80-84	303	146	449
85 i više	119	60	179
Ukupan broj	10.687	2.169	12.856

Prevalencija je 333,4/100.000 stanovnika, odnosno 0,3% ukupnog stanovništva (prema procjeni stanovništva DZS-a za 2022. godinu).

I ovo istraživanje je pokazalo da je prevalencija češća u muškaraca i raste s dobi.

Bolesti jetre (izuzev alkoholne), K71-77, prevalencija

Dobne skupine	Muškarci	Žene	Ukupan broj
0-4	153	109	262
5-9	122	79	201
10-14	278	159	437
15-19	710	357	1.067
20-24	1.063	609	1.672
25-29	1.682	838	2.520
30-34	2.424	1.070	3.494
35-39	3.533	1.603	5.136
40-44	4.611	2.170	6.781
45-49	5.281	2.846	8.127
50-54	5.760	4.250	10.010
55-59	6.546	5.589	12.135
60-64	6.495	5.746	12.241
65-69	5.992	5.508	11.500
70-74	3.979	4.291	8.270
75-79	2.120	2.546	4.666
80-84	1.417	1.746	3.163
85 i više	728	1.132	1.860
Ukupan broj	52.894	40.648	93.542

Prevalencija iznosi 2.426,1/100.000 stanovnika, odnosno 2,4% ukupnog stanovništva (prema procjeni stanovništva DZS-a za 2022. godinu).

Bolesti jetre, K70-77, prevalencija

Dobne skupine	Muškarci	Žene	Ukupan broj
0-4	153	109	262
5-9	122	79	201
10-14	278	160	438
15-19	720	364	1.084
20-24	1.085	617	1.702
25-29	1.738	845	2.583
30-34	2.542	1.087	3.629
35-39	3.786	1.631	5.417
40-44	4.986	2.211	7.197
45-49	5.892	2.928	8.820
50-54	6.593	4.382	10.975
55-59	7.721	5.777	13.498
60-64	7.760	5.976	13.736
65-69	7.186	5.710	12.896
70-74	4.718	4.464	9.182
75-79	2.475	2.679	5.154
80-84	1.633	1.855	3.488
85 i više	826	1.176	2.002
Ukupan broj	60.214	42.050	102.264

Prevalencija iznosi 2.652,3/100.000 stanovnika, odnosno 2,7% ukupnog stanovništva (prema procjeni stanovništva DZS-a za 2022. godinu).

Reumatoidni artritis, M05-M06, prevalencija

Dobne skupine	Muškarci	Žene	Ukupan broj
0-4	9	15	24
5-9	21	31	52
10-14	31	88	119
15-19	62	115	177
20-24	81	241	322
25-29	134	371	505
30-34	163	530	693
35-39	265	904	1.169
40-44	372	1.411	1.783
45-49	531	2.115	2.646
50-54	765	3.084	3.849
55-59	1.086	4.400	5.486
60-64	1.368	4.969	6.337
65-69	1.481	5.163	6.644
70-74	1.354	4.433	5.787
75-79	796	3.094	3.890
80-84	608	2.348	2.956
85 i više	424	1.903	2.327
Ukupan broj	9.551	35.215	44.766

Prevalencija je 1.161,1/100.000 stanovnika, odnosno 1,2% ukupnog stanovništva (prema procjeni stanovništva DZS-a za 2022. godinu). Dobivena prevalencija je viša kod žena (1765,0/100.000) nego kod muškaraca (513,4/100.000).

Artroza, M15-M19, prevalencija

Dobne skupine	Muškarci	Žene	Ukupan broj
0-4	7	8	15
5-9	32	26	58
10-14	190	220	410
15-19	430	578	1.008
20-24	798	909	1.707
25-29	1.140	1.266	2.406
30-34	1.569	1.800	3.369
35-39	2.528	3.189	5.717
40-44	4.313	6.002	10.315
45-49	6.958	10.493	17.451
50-54	10.920	18.094	29.014
55-59	16.663	27.052	43.715
60-64	20.942	33.758	54.700
65-69	22.362	40.832	63.194
70-74	20.164	41.068	61.232
75-79	14.332	33.035	47.367
80-84	11.313	29.871	41.184
85 i više	8.020	26.079	34.099
Ukupan broj	142.681	274.280	416.961

Prevalencija iznosi 10.814,3/100.000 stanovnika, odnosno 10,8% ukupnog stanovništva (prema procjeni stanovništva DZS-a za 2022. godinu). Prevalencija kod žena iznosi 13,7%, a kod muškaraca 7,7%.

Osteoporoza, M80-M82, prevalencija

Dobne skupine	Muškarci	Žene	Ukupan broj
0-4	12	10	22
5-9	35	22	57
10-14	39	55	94
15-19	74	68	142
20-24	85	120	205
25-29	77	152	229
30-34	104	328	432
35-39	126	603	729
40-44	242	1.235	1.477
45-49	388	2.826	3.214
50-54	632	7.035	7.667
55-59	1.085	14.119	15.204
60-64	1.554	21.758	23.312
65-69	2.218	27.821	30.039
70-74	2.443	27.557	30.000
75-79	1.852	21.607	23.459
80-84	1.609	17.696	19.305
85 i više	1.238	12.255	13.493
Ukupan broj	13.813	155.267	169.080

Prevalencija iznosi 4.385,3/100.000 stanovnika, odnosno 4,4% ukupnog stanovništva (prema procjeni stanovništva DZS-a za 2022. godinu). Prevalencija osteoporoze raste s dobi te za dobnu skupinu 50 i više godina iznosi 9.621,3/100.000, odnosno 9,6%. Znatno je učestalija kod žena (7,8% ukupne populacije žena) nego kod muškaraca (0,7%).

Bubrežna insuficijencija (zatajenje), N17-N19, prevalencija

Dobne skupine	Muškarci	Žene	Ukupan broj
0-4	30	17	47
5-9	20	21	41
10-14	48	33	81
15-19	76	55	131
20-24	122	49	171
25-29	151	88	239
30-34	215	120	335
35-39	276	179	455
40-44	484	265	749
45-49	678	376	1.054
50-54	1.055	557	1.612
55-59	1.678	918	2.596
60-64	2.752	1.573	4.325
65-69	4.454	2.771	7.225
70-74	5.482	4.078	9.560
75-79	5.067	4.808	9.875
80-84	4.996	5.604	10.600
85 i više	4.315	6.248	10.563
Ukupan broj	31.899	27.760	59.659

Prevalencija je 1.547,3/100.000 stanovnika, odnosno 1,5% ukupnog stanovništva (prema procjeni stanovništva DZS-a za 2022. godinu).

Intrakranijalna ozljeda, S06, incidencija po epizodi

Dobne skupine	Muškarci	Žene	Ukupan broj
0-4	89	86	175
5-9	107	62	169
10-14	152	96	248
15-19	155	99	254
20-24	170	78	248
25-29	149	58	207
30-34	122	55	177
35-39	151	74	225
40-44	132	54	186
45-49	165	71	236
50-54	191	85	276
55-59	203	93	296
60-64	213	96	309
65-69	239	127	366
70-74	259	176	435
75-79	185	190	375
80-84	225	237	462
85 i više	220	252	472
Ukupan broj	3.127	1.989	5.116

Incidencija intrakranijalne ozljede (po epizodi) bila je 132,7/100.000 stanovnika DZS-a u 2022. godini (korištena procjena stanovništva sredinom 2022. godine).

Intrakranijalna ozljeda, S06, incidencija po osobi

Dobne skupine	Muškarci	Žene	Ukupan broj
0-4	88	81	169
5-9	104	61	165
10-14	144	86	230
15-19	148	93	241
20-24	159	70	229
25-29	134	54	188
30-34	111	48	159
35-39	140	66	206
40-44	125	50	175
45-49	146	68	214
50-54	170	76	246
55-59	185	82	267
60-64	192	89	281
65-69	224	114	338
70-74	233	155	388
75-79	163	173	336
80-84	210	217	427
85+	212	241	453
Ukupan broj	2.888	1.824	4.712

Incidencija intrakranijalne ozljede (po osobi) bila je 122,2/100.000 stanovnika u 2022. godini (korištena procjena stanovništva DZS-a sredinom 2022. godine).

Intrakranijalna ozljeda češća je u muškaraca nego žena. Omjer učestalosti intrakranijalnih ozljeda muškaraca i žena dobiven u ovom istraživanju je 1,6 : 1 (61% muškaraca).

Prijelom femura, S72, incidencija po epizodi

Dobne skupine	Muškarci	Žene	Ukupan broj
0-4	40	24	64
5-9	18	13	31
10-14	30	21	51
15-19	37	11	48
20-24	41	12	53
25-29	49	11	60
30-34	58	6	64
35-39	58	15	73
40-44	63	22	85
45-49	82	37	119
50-54	100	56	156
55-59	168	141	309
60-64	244	244	488
65-69	263	440	703
70-74	321	699	1.020
75-79	298	877	1.175
80-84	393	1.501	1.894
85 i više	531	2.335	2.866
Ukupan broj	2.794	6.465	9.259

Incidencija prijeloma femura (po epizodi) bila je 240,1/100.000 stanovnika u 2022. godini (korištena procjena stanovništva DZS-a sredinom 2022. godine).

Prijelom femura, S72, incidencija po osobi

Dobne skupine	Muškarci	Žene	Ukupan broj
0-4	34	20	54
5-9	16	11	27
10-14	27	18	45
15-19	29	11	40
20-24	38	12	50
25-29	43	9	52
30-34	44	6	50
35-39	51	12	63
40-44	54	21	75
45-49	75	35	110
50-54	87	49	136
55-59	145	125	270
60-64	206	217	423
65-69	224	374	598
70-74	282	591	873
75-79	268	771	1.039
80-84	356	1.323	1.679
85+	487	2.092	2.579
Ukupan broj	2.466	5.697	8.163

Incidencija prijeloma femura (po osobi) bila je 211,7/100.000 stanovnika u 2022. godini (korištena procjena stanovništva DZS-a sredinom 2022. godine).

Stopa prijeloma femura kod žena je 285,5/100.000, kod muškaraca je 132,5/100.000, a stope rastu s dobi te su najviše u skupini starijih od 85 godina. Stopa incidencije prijeloma femura za dob od 50 i više godina iznosi 449,9/100.000, pri čemu je u istraživanju uzeta u obzir cijela troznakovna šifra u koju su uključene i sve šifre na 4 znaka (S72.0-S72.9).

Kopnene prometne nesreće, V01-V89, incidencija po epizodi

Dobne skupine	Muškarci	Žene	Ukupan broj
0-4	357	265	622
5-9	518	336	854
10-14	985	428	1.413
15-19	1.318	660	1.978
20-24	1.634	942	2.576
25-29	1.503	974	2.477
30-34	1.405	833	2.238
35-39	1.343	908	2.251
40-44	1.353	931	2.284
45-49	1.215	908	2.123
50-54	1.198	955	2.153
55-59	1.239	923	2.162
60-64	1.092	857	1.949
65-69	928	864	1.792
70-74	690	769	1.459
75-79	400	604	1.004
80-84	370	621	991
85 i više	256	653	909
Ukupan broj	17.804	13.431	31.235

Incidencija kopnenih prometnih nesreća (po epizodi) bila je 810,1/100.000 stanovnika u 2022. godini (korištena procjena stanovništva DZS-a sredinom 2022. godine).

Kopnene prometne nesreće, V01-V89, incidencija po osobi

Dobne skupine	Muškarci	Žene	Ukupan broj
0-4	349	258	607
5-9	498	325	823
10-14	927	407	1.334
15-19	1.238	613	1.851
20-24	1.497	836	2.333
25-29	1.388	870	2.258
30-34	1.283	735	2.018
35-39	1.209	790	1.999
40-44	1.236	817	2.053
45-49	1.098	802	1.900
50-54	1.088	841	1.929
55-59	1.112	823	1.935
60-64	985	775	1.760
65-69	846	779	1.625
70-74	642	710	1.352
75-79	377	565	942
80-84	343	600	943
85+	251	633	884
Ukupan broj	16.367	12.179	28.546

Incidencija kopnenih prometnih nesreća (po osobi) bila je 740,4/100.000 stanovnika u 2022. godini (korištena procjena stanovništva DZS-a sredinom 2022. godine).

Padovi, W00-W19, incidencija po epizodi

Dobne skupine	Muškarci	Žene	Ukupan broj
0-4	4.441	3.270	7.711
5-9	5.294	3.866	9.160
10-14	7.704	5.205	12.909
15-19	5.848	3.358	9.206
20-24	5.066	2.714	7.780
25-29	4.964	2.511	7.475
30-34	4.650	2.474	7.124
35-39	4.750	3.153	7.903
40-44	4.844	3.634	8.478
45-49	4.666	3.916	8.582
50-54	4.486	4.998	9.484
55-59	5.136	6.001	11.137
60-64	4.894	6.490	11.384
65-69	4.718	6.609	11.327
70-74	4.230	6.707	10.937
75-79	3.046	5.652	8.698
80-84	2.723	5.998	8.721
85 i više	2.477	6.264	8.741
Ukupan broj	83.937	82.820	166.757

Incidencija padova (po epizodi) bila je 4.325,0/100.000 stanovnika u 2022. godini (korištena procjena stanovništva DZS-a sredinom 2022. godine).

Padovi, W00-W19, incidencija po osobi

Dobne skupine	Muškarci	Žene	Ukupan broj
0-4	4.089	3.063	7.152
5-9	4.934	3.618	8.552
10-14	6.906	4.742	11.648
15-19	5.278	3.046	8.324
20-24	4.619	2.485	7.104
25-29	4.500	2.294	6.794
30-34	4.180	2.225	6.405
35-39	4.271	2.845	7.116
40-44	4.373	3.249	7.622
45-49	4.190	3.516	7.706
50-54	4.028	4.408	8.436
55-59	4.578	5.285	9.863
60-64	4.354	5.704	10.058
65-69	4.164	5.754	9.918
70-74	3.781	5.820	9.601
75-79	2.734	4.912	7.646
80-84	2.429	5.275	7.704
85+	2.228	5.513	7.741
Ukupan broj	75.636	73.754	149.390

Incidencija padova (po osobi) bila je 3.874,6/100.000 stanovnika u 2022. godini (korištena procjena stanovništva DZS-a sredinom 2022. godine).

U ovom je istraživanju u RH stopa incidencije padova u istoj dobnoj skupini iznosila 4.814,3/100.000, a dobiveni omjer učestalosti između dječaka i djevojčica je 1,5 : 1.

**Namjerno samoozljeđivanje (uključujući pokušaje suicida), X60-X84,
incidencija po epizodi**

Dobne skupine	Muškarci	Žene	Ukupan broj
0-4	0	0	0
5-9	6	2	8
10-14	7	101	108
15-19	40	124	164
20-24	59	64	123
25-29	46	61	107
30-34	33	44	77
35-39	47	32	79
40-44	56	33	89
45-49	58	36	94
50-54	42	49	91
55-59	59	65	124
60-64	54	55	109
65-69	36	48	84
70-74	32	34	66
75-79	22	29	51
80-84	23	29	52
85 i više	24	26	50
Ukupan broj	644	832	1.476

Incidencija namjernog samoozljeđivanja (po epizodi) bila je 38,3/100.000 stanovnika u 2022. godini (korištena procjena stanovništva DZS-a sredinom 2022. godine).

**Namjerno samoozljeđivanje (uključujući pokušaje suicida), X60-X84,
incidencija po osobi**

Dobne skupine	Muškarci	Žene	Ukupan broj
0-4	0	0	0
5-9	6	2	8
10-14	7	81	88
15-19	38	105	143
20-24	53	55	108
25-29	42	56	98
30-34	32	37	69
35-39	46	30	76
40-44	52	33	85
45-49	49	36	85
50-54	37	46	83
55-59	52	62	114
60-64	50	53	103
65-69	32	42	74
70-74	30	31	61
75-79	22	26	48
80-84	22	28	50
85+	24	25	49
Ukupan broj	594	748	1.342

Incidencija namjernog samoozljeđivanja (po osobi) bila je 34,8/100.000 stanovnika u 2022. godini (korištena procjena stanovništva DZS-a sredinom 2022. godine).

Komplikacije medicinske i kirurške skrbi, Y40-Y66, Y69-Y84, incidencija po epizodi

Dobne skupine	Muškarci	Žene	Ukupan broj
0-4	116	105	221
5-9	55	54	109
10-14	75	75	150
15-19	73	120	193
20-24	78	150	228
25-29	115	203	318
30-34	145	244	389
35-39	166	277	443
40-44	205	311	516
45-49	174	296	470
50-54	241	324	565
55-59	282	363	645
60-64	376	410	786
65-69	494	467	961
70-74	397	472	869
75-79	311	383	694
80-84	229	243	472
85+	105	186	291
Ukupan broj	3.637	4.683	8.320

Incidencija komplikacija medicinske i kirurške skrbi (po epizodi) bila je 215,8/100.000 stanovnika u 2022. godini (korištena procjena stanovništva DZS-a sredinom 2022. godine).

Stope su najviše kod osoba starije životne dobi (dobna skupina 70-79: 412,1/100.000). Ukupna stopa nešto je viša kod žena (234,7/100.000) negoli kod muškaraca (195,5/100.000), međutim postoje razlike ovisno o dobi.

Tako su kod djece mlađe od 10 godina komplikacije češće kod dječaka, dok su u dobi 10 - 54 češće kod djevojčica i žena. Razlika je posebno izražena u dobi 15 - 35 godina, u kojoj je stopa komplikacija zbog medicinske i kirurške skrbi skoro dvostruko veća kod žena. Moguće je da se ovdje radi o komplikacijama povezanim s reproduktivnim zdravljem žena, uključujući komplikacije uslijed uzimanja hormonalne kontracepcije, trudnoće i poroda; međutim, za donošenje zaključaka bile bi potrebne daljnje analize po pojedinim dijagnozama. Kod starijih od 60 godina stope su više kod muškaraca, pri čemu je razlika najizraženija u skupini dobi 80 - 84 godine.

Komplikacije medicinske i kirurške skrbi, Y40-Y66, Y69-Y84, incidencija po osobi

Dobne skupine	Muškarci	Žene	Ukupan broj
0-4	107	91	198
5-9	54	54	108
10-14	71	70	141
15-19	67	105	172
20-24	73	131	204
25-29	105	173	278
30-34	134	220	354
35-39	153	245	398
40-44	194	281	475
45-49	153	252	405
50-54	210	287	497
55-59	250	320	570
60-64	319	369	688
65-69	431	407	838
70-74	342	407	749
75-79	271	334	605
80-84	192	224	416
85+	93	171	264
Ukupan broj	3.219	4.141	7.360

Incidencija komplikacija medicinske i kirurške skrbi (po osobi) bila je 190,9/100.000 stanovnika u 2022. godini (korištena procjena stanovništva DZS-a sredinom 2022. godine).